

اقتصاد ایران از نگاه دیگران

به گزارش سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد فائو، جمهوری اسلامی ایران یکی از بیست کشور برتر جهان در تولید چای می‌باشد. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران همزمان، سومین مصرف‌کننده چای و دهمین واردکننده این محصول در جهان نیز محسوب می‌شود.

بانک جهانی در گزارش خود، سرانه مخارج مصرفی ایران را در سال ۲۰۰۸ میلادی را ۲۶۵۸ دلار اعلام کرد و پیش بینی نمود این رقم در سال ۲۰۱۲ به ۵۲۰۲ دلار افزایش یابد. بنابراین گزارش، سرانه مخارج مصرفی ۶۰ درصد مردم ایران که از لحاظ درآمدی در طبقه متوسط قرار دارند، در سال ۲۰۰۸ میلادی ۱۹۹۳ دلار اعلام شد که پیش بینی می‌شود این رقم در سال ۲۰۱۲ میلادی به ۳۹۰۲ دلار برسد.

این گزارش افزود: سرانه مخارج مصرفی دودهک پایین درآمدی از ۶۷۸ دلار در سال ۲۰۰۸ میلادی به ۱۳۲۷ دلار در سال ۲۰۱۲ افزایش خواهد یافت و سرانه مخارج مصرفی دو دهک بالای درآمدی نیز از ۶۶۳۱ دلار به ۱۲۹۷۹ دلار طی سه سال خواهد رسید.

جدیدترین گزارش اکونومیست نشان می‌دهد که نرخ تورم ایران در سال جاری به ۱۵٫۸ درصد کاهش یافته و در سال ۱۳۹۲ تورم تک رقمی برای کشور به ثبت خواهد رسید.

اکونومیست در گزارش ماه دسامبر ۲۰۰۹ خود نرخ تورم ایران در سال گذشته را ۲۵٫۵ درصد برآورد و عنوان کرد که این شاخص در سال جاری به ۱۵٫۸ درصد کاهش خواهد یافت.

به نوشته اکونومیست، آمارهای منتشر شده از سوی بانک مرکزی ایران نشان می‌دهند که در سال مالی ۲۰۰۸ میانگین نرخ تورم ایران به ۲۵٫۵ درصد رسیده است که از تورم ۱۷٫۱ درصدی ثبت شده در سال پیش از آن افزایش زیادی را نشان می‌دهد. همچنین به اعتقاد اکونومیست گزارش‌های مختلف نشان می‌دهد که قیمت اقلام و خدمات ضروری در ایران افزایش زیادی یافته و هزینه‌های وارداتی هم در حال رشد است.

با توجه به اینکه احتمال دارد سیاست مالی دولت همچنان توسعه‌ای باقی بماند، انتظار می‌رود فشارهای تورمی طی سال‌های آینده همچنان وجود داشته باشد و قیمت کالاها اگرچه کاهش یافته اما در سطح بالایی باقی بماند. بنابراین اکونومیست پیش‌بینی می‌کند که تداوم روند نزولی، نرخ تورم ایران در سال ۸۹ را به ۱۳٫۸ درصد خواهد رساند که این شاخص طی سال‌های ۱۳۹۰ و ۹۱ به ترتیب معادل ۱۲ و ۱۰٫۵ درصد خواهد بود.

واحد اطلاعات اقتصادی اکونومیست در گزارش ماه دسامبر ۲۰۰۹ خود نیروی کار ایران در سال گذشته را ۲۴ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر و نرخ بیکاری را ۱۲٫۵ درصد اعلام و پیش‌بینی کرد که این شاخص‌ها در سال جاری به ترتیب ۲۵ میلیون نفر و ۱۲٫۹ درصد خواهد بود.

انتظار می‌رود طی دو سال آینده نیروی کار ایران به ترتیب معادل ۲۵ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر و ۲۶ میلیون و ۴۰۰ هزار نفر باشد که این شاخص برای نرخ بیکاری معادل ۱۳٫۲ و ۱۴٫۱ درصد خواهد بود.

← کاری از گروه سایت «جامعه صنعت کفش»

اکونومیست در گزارش ماه نوامبر ۲۰۰۹ خود پیش‌بینی کرد که هزینه‌های دولت در سال جاری از ۲۲٫۴ به ۲۳٫۶ درصد تولید ناخالص داخلی افزایش یابد، حال آنکه درآمدهای دولت در این سال از ۳۵٫۹ درصد به ۲۷٫۱ درصد تولید ناخالص داخلی کاهش خواهد یافت.

به اعتقاد اکونومیست، هزینه‌های دولت طی سال‌های آتی روند نزولی در پیش خواهد گرفت به طوری که برای سال ۸۹ هزینه ۲۱ درصدی از تولید ناخالص داخلی برای دولت پیش‌بینی شده است.

واحد اطلاعات اکونومیست در گزارش ماه نوامبر ۲۰۰۹ خود جمعیت ایران در سال گذشته را ۷۳ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر و سرانه تولید ناخالص داخلی را چهار هزار و ۶۰۰ دلار برآورد و پیش‌بینی کرد که این شاخص‌ها در سال جاری به ترتیب به ۷۴ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر و چهار هزار و ۸۴۰ دلار برسد. بنا بر این پیش‌بینی، جمعیت ایران در سال‌های ۸۹ و ۹۰ به ترتیب معادل ۷۵ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر و ۷۵ میلیون و ۹۰۰ هزار نفر خواهد بود. با توجه به جمعیت و تولید ناخالص داخلی کشور در سال‌های ۸۸ و ۸۹ متوجه می‌شویم که سرانه تولید ناخالص داخلی در این دو سال به ترتیب به چهار هزار و ۸۴۰ دلار و پنج هزار و ۵۱۰ دلار افزایش خواهد یافت.

به نقل از واحد اطلاعات اکونومیست، میزان اعتبارات پرداختی از سوی بانک‌های و نهادهای غیر بانکی در ایران طی سال ۲۰۰۹ را ۲۲۲ میلیارد دلار اعلام کرد.

همچنین حجم اعتبارات پرداختی از سال ۲۰۰۳ روندی صعودی را طی کرده است و از ۷۱ میلیارد دلار در این سال به ۲۲۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۹ رسیده است. این رقم در سال ۲۰۰۸، ۱۸۸ میلیارد دلار و در سال ۲۰۰۷، ۱۴۸ میلیارد دلار بوده است. بر اساس این گزارش سپرده‌های جاری بانک‌ها و موسسات مالی در ایران از سال ۲۰۰۳ دو برابر شده و از ۲۰ میلیارد به ۴۴ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۹ رسیده است. سپرده‌های مدت دار و پس انداز نیز از ۳۴ میلیارد دلار به ۹۸ میلیارد دلار افزایش یافته است. جمع این دو ۱۴۲ میلیارد دلار بوده که نسبت به سال قبل از آن ۸ میلیارد دلار رشد داشته است.

واحد اطلاعات اقتصادی اکونومیست در گزارش ماه دسامبر ۲۰۰۹ خود پیش‌بینی کرده است که سهم ایران از تولید ناخالص داخلی جهان تا سال ۱۳۹۳ روند صعودی داشته باشد به طوری که انتظار می‌رود این شاخص که در سال گذشته ۰.۵۷ درصد بود در سال جاری و آینده به ترتیب به ۰.۶۴ درصد و ۰.۷۰ درصد افزایش یابد. این در حالی است که اکونومیست در گزارش خود از افزایش بیش از ۲۱.۶ میلیارد دلاری تولید ناخالص داخلی ایران در سال جاری خبر داد و عنوان کرد که طی پنج سال آینده این شاخص بیش از دو برابر می‌شود.

بیزینس مانیاتور اینترنشنال در ادامه گزارش خود افزود: طی سال ۲۰۰۸ ارزش اسمی ریال در برابر دلار ۵.۹ درصد کاهش یافت ولی نرخ موثر و واقعی ارز به طور چشمگیری افزایش داشته است. در واقع ارزش ریال در ماه مارس ۲۰۰۹ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۲ درصد رشد داشته است. نرخ موثر ارز معمولاً برای سنجش قدرت رقابت صادراتی کشورها ارزیابی می‌شود. افزایش نرخ ارز موثر در ایران به معنای کاهش هزینه واردات نسبت به کالاهای تولید داخل است و موجب می‌شود تا مصرف‌کننده داخلی تمایل بیشتری برای جایگزینی کالاهای خارجی به جای کالاهای تولید داخل خواهد داشت. البته دولت می‌تواند با وضع تعرفه‌های سنگین از تولید داخلی حمایت کند. اگر نرخ موثر در بلندمدت افزایش یابد، تولیدکنندگان داخلی به شدت متضرر خواهند شد و دیگر هیچ مزیتی برای تولید در اقتصاد ایران باقی نخواهد ماند. ادامه روند صعودی نرخ موثر ارز به معنای کاهش قدرت رقابت صادراتی و کاهش صادرات طی سال مالی ۲۰۰۹-۲۰۱۰ خواهد بود.

آمارهای منتشر شده از سوی سازمان جهانی خواروبار و کشاورزی نشان می‌دهد واردات مواد غذایی و محصولات کشاورزی توسط ایران در سال ۲۰۰۷ در مقایسه با سال ۲۰۰۲ نزدیک به ۸۹ درصد افزایش داشته است. بر اساس این گزارش در سال ۲۰۰۲ مجموعاً ۱.۹۵ میلیارد دلار مواد غذایی و محصولات کشاورزی توسط ایران وارد شده بود که این رقم در سال ۲۰۰۷ به ۳.۷ میلیارد دلار افزایش یافته است. در این سال ۸۸۰ میلیون دلار روغن خوراکی وارد شده است. ذرت با ۶۱۵ میلیون دلار، برنج با ۳۷۰ میلیون دلار، شکر با ۳۳۴ میلیون دلار، سویا با ۲۷۹ میلیون دلار و سیگار با ۲۱۲ میلیون دلار به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارند. ایران در میان کشورهای جهان هجدهمین واردکننده سیگار شناخته شده است. این کشور با واردات ۵۷ میلیون دلاری چای نیز هفدهمین واردکننده چای در جهان است.

بیزینس مانیاتور در ادامه این گزارش به نقاط روشن اقتصاد ایران اشاره و تصریح کرد: تحریم ایران موجب شده تا این کشور تا حدی در برابر بحران‌های جهانی و بین‌المللی در امان و محفوظ باشد. افزایش نسبی قیمت نفت طی شش ماه نخست ۲۰۰۹ نیز موجب افزایش رشد اقتصادی ایران خواهد شد. نرخ تورم روندی نزولی داشته است. طی ماه «می» شاخص قیمت مصرف‌کننده در اقتصاد ایران به ۱۵ درصد کاهش یافت. این رقم در اکتبر ۲۰۰۸ به بیش از ۲۹.۵ درصد رسیده بود. طی ماه‌های آینده پیش‌بینی می‌کنیم روند نزولی نرخ تورم ادامه داشته باشد.

بیزینس مانیاتور مهمترین فرصت اقتصاد ایران را ظرفیت بالقوه در بخش گاز دانست و تصریح کرد: ایران می‌تواند با سرمایه‌گذاری در این بخش به درآمدهای زیادی دست یابد، تهدیدات اقتصاد ایران نیز عبارتند از اینکه، کاهش قیمت جهانی نفت تأثیر زیادی بر اقتصاد ایران خواهد داشت. گرچه حساب ذخیره ارزی برای حمایت از اقتصاد ایران در زمان کاهش شدید قیمت نفت طراحی و تشکیل شده ولی منابع این حساب بیشتر برای تامین هزینه‌های دولت استفاده شده است و احتمال افزایش تحریم‌های تجاری نیز وجود دارد.

بیزینس مانیاتور اینترنشنال در تازه‌ترین گزارش تفصیلی، به نقاط قوت اقتصاد ایران اشاره کرد و نوشت: ایران دومین ذخایر بزرگ نفت جهان پس از عربستان را در اختیار دارد. همچنین ایران پس از روسیه نیز دومین ذخایر گاز جهان را در اختیار دارد و علاوه بر بخش نفت و گاز، ایران دارای بخش کشاورزی قوی و قدرتمندی است.

این گزارش در بیان نقاط ضعف اقتصاد ایران افزود: رشد مصرف داخلی انرژی به سرعت در حال افزایش است. فرسوده شدن تجهیزات و امکانات در بخش نفت و گاز تأثیر منفی زیادی بر ظرفیت صادرات نفت و گاز خواهد داشت و علی‌رغم تلاش‌های صورت گرفته برای کاهش بدهی دولتی طی سال‌های اخیر، شواهد حاکی از افزایش مجدد بدهی دولت است.

شرکت‌های رو به زوال خودخواهانه عمل می‌کنند. آنها به جای آنکه از پنجره به بیرون نگاه کنند، در آینه به تصویر خود خیره می‌شوند.